

11. Բնապահպանության իրավախախտումներ
11. Nature protection violations

2020թ. Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի կողմից հայտնաբերվել է բնապահպանության օրենսդրության խախտումների 1 605 դեպք:

1 605 cases of environmental legislation violations were revealed, by the Environmental protection and mining inspection body in 2020.

Իրականացված ստուգումների և հարուցված վարչական վարույթների քանակն ըստ Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների, 2020թ.

Number of inspections performed and administrative cases initiated by subdivisions of Environmental protection and mining inspection body, 2020

*միավոր
unit*

	Ստուգումների ընդհանուր քանակը Number of total inspections	Վարչական վարույթների ընդհանուր քանակը Total number of administrative cases	որից՝ ստուգումներով of which: by inspections
ք.Երևան Yerevan city	13	146	9
Արագածոտն Aragatsotn	19	101	14
Արարատ Ararat	11	38	11
Արմավիր Armavir	5	27	2
Գեղարքունիք Gegharkunik	8	61	6
Լոռի Lori	9	145	7
Կոտայք Kotayk	12	64	11
Շիրակ Shirak	4	35	4
Սյունիք Syunik	8	34	5
Վայոց ձոր Vayots Dzor	9	42	8
Տավուշ Tavush	11	234	9
Հիմնական կառուցվածքային ստորաբաժանումներ Main structural units	43	37	24
Ընդամենը ՀՀ Total RA	152	964	110

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների հետ կապված գործերի շարժն ըստ
 Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների, 2020թ.

The movement of cases related to violations of environmental legislation subdivisions of
 Environmental protection and mining inspection body, 2020

միավոր
 unit

	Իրավապահ մարմիններին հանձնված նյութերի քանակը Number of materials submitted to law enforcement bodies	այդ թվում՝ of which:		Հարկադիր կատա- րումն ապահովող ծառայություն ուղարկված գործերի քանակը Number of cases sent to the Compulsory Enforcement Service
		ապօրինի ծառա- հատումների վերաբերյալ on illegal logging	ապօրինի ձեռք բեր- ված փայտանյութի տեղափոխումների վերաբերյալ on transportation of illegally obtained timber	
ք. Երևան Yerevan city	35	35	-	20
Արագածոտն Aragatsotn	7	2	1	29
Արարատ Ararat	-	-	-	9
Արմավիր Armavir	-	-	-	14
Գեղարքունիք Gegharkunik	113	44	6	29
Լոռի Lori	146	116	28	98
Կոտայք Kotayk	24	15	1	17
Շիրակ Shirak	12	7	2	6
Սյունիք Syunik	12	11	1	18
Վայոց ձոր Vayots Dzor	-	-	-	4
Տավուշ Tavush	373	122	251	104
Հիմնական կառուցվածքա- յին ստորաբաժանումներ Main structural units	37	7	-	2
Ընդամենը ՀՀ Total RA	759	359	290	350

Բնապահպանության օրենսդրության հայտնաբերված խախտումների քանակն
ըստ բնապահպանության ոլորտային ոլորտների, 2020թ.

Number of revealed environmental legislation violations
by environmental sectors, 2020

միավոր
unit

	Խախտումների քանակը Number of violations	Խախտումների քանակը 100 000 բնակչի հաշվով Number of violations per 100 000 population
Ընդերքօգտագործում և ընդերքի պահպանություն Subsoil use and protection	13	0.4
Ջրային ռեսուրսների օգտագործում և պահպանություն Water resources use and protection	93	3.1
Մթնոլորտային օդի պահպանություն Atmospheric air protection	42	1.4
Հողերի օգտագործում և պահպանություն Land use and protection	44	1.5
Վտանգավոր նյութեր, արտադրության և սպառման թափոններ Hazardous substances, production and consumption waste	17	0.6
Պետական փորձաքննության (ՇՄԱԳ) State examination (EIA)	11	0.4
Սահմանված ժամկետներում հաշվետվությունների ներկայացում/տվյալների աղավաղում Submission of reporting forms/data distortion within the set timeframe	284	9.6
Բուսական աշխարհի օգտագործում և պահպանություն Use and protection of flora	968	32.7
այդ թվում՝ ապօրինի ծառահատում of which: illegal logging	444	15.0
ապօրինի ձեռք բերված փայտանյութի տեղափոխում transportation of illegally obtained timber	522	17.6
ապօրինի արածեցում illegal grazing	2	0.1
Կենդանական աշխարհի օգտագործում և պահպանություն Use and protection of fauna	133	4.5
այդ թվում՝ ապօրինի ձկնորսություն of which: illegal fishing	115	3.9
ապօրինի որսորդություն illegal hunting	18	0.6
Ընդամենը Total	1 605	54.2

Վարչական տույժերն ըստ բնապահպանության ուղղությունների, 2020թ.

Administrative penalties by environmental sectors, 2020

	Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը, հազ. դրամ Amount inflicted for administrative penalty, thsd. drams	Վարչական տույժերի քանակը, միավոր Number of administrative penalties, unit	Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը մեկ տույժի հաշվով, հազ. դրամ Amount inflicted for administrative penalty per administrative penalty, thsd. drams
Ընդերքօգտագործում և ընդերքի պահպանություն Subsoil use and protection	1 350	12	112.5
Ջրային ռեսուրսների օգտագործում և պահպանություն Water resources use and protection	16 210	87	186.3
Մթնոլորտային օդի պահպանություն Atmospheric air protection	2 750	37	74.3
Հողերի օգտագործում և պահպանություն Land use and protection	1 330	21	63.3
Վտանգավոր նյութեր, արտադրության և սպառման թափոններ Hazardous substances, production and consumption waste	1 170	16	73.1
Պետական փորձաքննության (ՇՄԱԳ) State examination (EIA)	1 100	13	84.6
Սահմանված ժամկետներում հաշվետվությունների ներկայացում/տվյալների աղավաղում Submission of reporting forms/data distortion within the set timeframe	15 690	254	61.8
Բուսական աշխարհի օգտագործում և պահպանություն Use and protection of flora	33 836	324	104.4
այդ թվում՝ ապօրինի ծառահատում of which: illegal logging	9 730	87	111.8
ապօրինի ձեռք բերված փայտանյութի տեղափոխում transportation of illegally obtained timber	24 106	237	101.7
Կենդանական աշխարհի օգտագործում և պահպանություն Use and protection of fauna	2 300	36	63.9
այդ թվում՝ ապօրինի ձկնորսություն of which: illegal fishing	930	18	51.7
ապօրինի որսորդություն illegal hunting	1 370	18	76.1
Ընդամենը Total	75 736	800	94.7

Վնասի հատուցման հաշվարկներն ըստ բնապահպանության ոլորտային խմբերի, 2020թ.

Damage compensation calculations by environmental sectors, 2020

	Վնասի հատուցման գումարն ըստ հաշվարկների, հազ. դրամ Amount of damage compensation according to the calculations, thsd. drams	Վնասի հատուցման հաշվարկների քանակը, միավոր Number of damage compensation calculations, unit	Վնասի հատուցման գումարն այդ նպատակով կազմված մեկ հաշվարկի հաշվով, հազ. դրամ Amount of damage compensation per calculation, thsd. drams
Ջրային ռեսուրսների օգտագործում և պահպանություն Water resources use and protection	32 962.3	14	2 354.5
Մթնոլորտային օդի պահպանություն Atmospheric air protection	25 227.5	12	2 102.3
Հողերի օգտագործում և պահպանություն Land use and protection	40 554.2	23	1 763.2
Բուսական աշխարհի օգտագործում և պահպանություն Use and protection of flora	814 714.5	947	860.3
այդ թվում՝ ապօրինի ծառահատում of which: illegal logging	709 853.8	430	1 650.8
ապօրինի ձեռք բերված փայտանյութի տեղափոխում transportation of illegally obtained timber	104 634.7	515	203.2
ապօրինի արածեցում illegal grazing	226.0	2	113.0
Կենդանական աշխարհի օգտագործում և պահպանություն Use and protection of fauna	641 856.3	85	7 551.3
այդ թվում՝ ապօրինի ձկնորսություն of which: illegal fishing	641 314.3	76	8 438.3
ապօրինի որսորդություն illegal hunting	542.0	9	60.2
Ընդամենը Total	1 555 314.8	1 081	1 438.8

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների ցուցանիշներն ըստ Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների, 2020թ.

Indicators of environmental legislation violations by subdivisions of
Environmental protection and mining inspection body, 2020

	Հայտնաբերված խախտումների քանակը, միավոր Number of revealed violations, unit	Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը, հազ. դրամ Amount inflicted for administrative penalty, thsd. drams	Վարչական տույժի ենթարկվածների թվաքանակը, մարդ Number of persons incurred an administrative penalty, person	Վարչական տույժերի քանակը, միավոր Number of administrative penalties, unit	Վնասի հատուցման գումարն ըստ հաշվարկների, հազ. դրամ Amount of damage compensation according to the calculations, thsd. drams	Վնասի հատուցման հաշվարկների քանակը, միավոր Number of damage compensation calculations, unit
ք. Երևան Yerevan city	133	6 750	95	95	20 883.1	44
Արագածոտն Aragatsotn	109	5 620	80	80	23 747.0	15
Արարատ Ararat	31	3 210	25	31	33 721.8	5
Արմավիր Armavir	25	1 780	25	25	3.0	1
Գեղարքունիք Gegharkunik	172	4 880	54	54	133 997.1	119
Լոռի Lori	257	12 830	121	121	391 793.3	243
Կոտայք Kotayk	57	2 900	31	31	301 627.1	34
Շիրակ Shirak	50	2 510	34	37	1 889.2	17
Սյունիք Syunik	50	4 830	36	36	8 971.2	20
Վայոց ձոր Vayots Dzor	36	4 320	33	33	12 870.3	8
Տավուշ Tavush	597	21 956	209	217	362 402.5	557
Հիմնական կառուցվածքային ստորաբաժանումներ Main structural units	88	4 150	33	40	263 409.2	18
Ընդամենը ՀՀ Total RA	1 605	75 736	776	800	1 555 314.8	1 081

Բնապահպանության օրենսդրության խախտումների տեսակարար ցուցանիշներն ըստ
 Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների, 2020թ.

Specific indicators of environmental legislation violations by subdivisions of
 Environmental protection and mining inspection body, 2020

	Հայտնաբերված խախտումների քանակը մարզի 100 000 բնակչի հաշվով, միավոր	Վարչական տույժի համար սահմանված գումարը, հազ. դրամ Amount inflicted for administrative penalty, thsd. drams		Վնասի հատուցման գումարն այդ նպատակով կազմված մեկ հաշվարկի հաշվով, հազ. դրամ Amount of damage compensation per calculation, thsd. drams
		վարչական տույժի ենթարկված մեկ անձի հաշվով per person incurred an administrative penalty	վարչական մեկ տույժի հաշվով per administrative penalty	
ք. Երևան Yerevan city	12.2	71.1	71.1	474.6
Արագածոտն Aragatsotn	87.5	70.3	70.3	1 583.1
Արարատ Ararat	12.1	128.4	103.5	6 744.4
Արմավիր Armavir	9.5	71.2	71.2	3.0
Գեղարքունիք Gegharkunik	75.6	90.4	90.4	1 126.0
Լոռի Lori	120.7	106.0	106.0	1 612.3
Վոտայք Kotayk	22.7	93.5	93.5	8 871.4
Շիրակ Shirak	21.6	73.8	67.8	111.1
Սյունիք Syunik	36.6	134.2	134.2	448.6
Վայոց ձոր Vayots Dzor	74.5	130.9	130.9	1 608.8
Տավուշ Tavush	493.4	105.1	101.2	650.6
Հիմնական կառուցվածքային ստորաբաժանումներ Main structural units	3.0	125.8	103.8	14 633.8
Ընդամենը ՀՀ Total RA	54.2	97.6	94.7	1 438.8

Հայտնաբերված և առգրավված բնական ռեսուրսներն ըստ Բնապահպանության և
ընդերքի տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների, 2020թ.

Revealed and confiscated natural resources by subdivisions of Environmental
protection and mining inspection body, 2020

	Ապօրինի հատված ծառեր, միավոր Illegaly logged trees, unit	Փայտանյութ, մ ³ Timber, m ³	Ձուկ, կգ Fish, kg	Ձկնորսության պարագաներ, միավոր Fishing equipments, unit	Վայրի խոզ, հատ Wild pig, unit	Լոր, հատ Quail, unit
ք. Երևան Yerevan city	115	-	31.2	4	-	-
Արագածոտն Aragatsotn	140	2.8	7.3	-	-	-
Արարատ Ararat	1	-	-	-	-	-
Արմավիր Armavir	-	-	-	-	-	-
Գեղարքունիք Gegharkunik	546	21.9	22 901.1	173	-	28
Լոռի Lori	8 013	328.8	-	-	-	-
Կոտայք Kotayk	283	0.3	58 267.6	-	-	-
Շիրակ Shirak	24	6.2	-	2	-	-
Սյունիք Syunik	256	6.9	-	-	1	-
Վայոց ձոր Vayots Dzor	6	4.4	1.7	1	-	25
Տավուշ Tavush	3 555	1 275.1	12.2	-	-	-
Հիմնական կառուց- վածքային ստորա- բաժանումներ Main structural units	39	-	48 465.5	37	-	6
Ընդամենը ՀՀ Total RA	12 978	1 646.4	129 686.6	217	1	59

շարունակություն
continuation

	Սև փարփար, հատ Black coot, unit	Տափաստա- նային ձուռակ, հատ Buzzard, unit	Կաքավ, հատ Partridge, unit	Կրկնա- կտցար, հատ Great snipe, unit	Խայտաքիս, հատ Marbled polecat, unit	Որսորդության պարագաներ, միավոր Poaching equipments, unit
ք. Երևան Yerevan city	-	-	-	-	-	-
Արագածոտն Aragatsotn	-	-	-	-	-	-
Արարատ Ararat	-	-	-	-	-	-
Արմավիր Armavir	-	-	-	-	-	-

	Սև փարփար, հատ Black coot, unit	Տափաստանային ձուռակ, հատ Buzzard, unit	Կաքավ, հատ Partridge, unit	Կրկնակոցար, հատ Great snipe, unit	Խայտաքիս, հատ Marbled polecat, unit	Որսորդության պարագաներ, միավոր Poaching equipments, unit
Գեղարքունիք Gegharkunik	-	-	-	-	-	-
Լոռի Lori	-	-	-	-	-	-
Կոտայք Kotayk	-	-	-	-	-	-
Շիրակ Shirak	3	1	-	2	-	37
Սյունիք Syunik	-	-	-	-	-	-
Վայոց ձոր Vayots Dzor	-	-	1	-	-	1
Տավուշ Tavush	-	-	-	-	-	-
Հիմնական կառուցվածքային ստորաբաժանումներ Main structural units	-	-	-	-	1	11
Ընդամենը ՀՀ Total RA	3	1	1	2	1	49

Մթնոլորտային օդի, ջրի և հողի փորձանմուշների էկոլոգիական փորձագնությունների արդյունքներն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2020թ.

Results of atmospheric air, water and soil samples for environmental analysis by RA marzes and Yerevan city, 2020

միավոր
unit

	Մթնոլորտային օդի Atmospheric air			Ջրի Water			Հողի Soil	
	փորձանմուշների քանակը number of samples	ՄԹԱ չափաբանակները գերազանցվել է MPC exceeded		փորձանմուշների քանակը number of samples	ԹՍԱ չափաբանակները գերազանցվել է MPC exceeded		փորձանմուշների քանակը number of samples	վնասակար նյութերի պարունակությունը գերազանցել է ՄԹԿ concentration of hazardous substances exceeded MPC
		մինչև 5 անգամ up to 5 times	5 և ավել անգամ 5 and more times		մինչև 5 անգամ up to 5 times	5 և ավել անգամ 5 and more times		
ք. Երևան Yerevan city	12	3	3	26	6	8	63	2
Արագածոտն Aragatsotn	-	-	-	233	15	6	-	-
Արարատ Ararat	-	-	-	71	7	3	3	-
Արմավիր Armavir	4	-	-	-	-	-	-	-
Գեղարքունիք Gegharkunik	-	-	-	-	-	-	-	-
Լոռի Lori	-	-	-	77	11	13	-	-

*Շրջակա միջավայրը և բնական պաշարները ՀՀ-ում 2020թ.
Environment and natural resources in RA for 2020*

	Մթնոլորտային օդի Atmospheric air			Ջրի Water			Հողի Soil	
	փորձա- նմուշ- ների քանակը number of samples	ՍԹԱ չափաքանակ- ները գերազանցվել է MPC exceeded		փորձա- նմուշ- ների քանակը number of samples	ԹՍԱ չափաքանակները գերազանցվել է MPC exceeded		փորձա- նմուշ- ների քանակը number of samples	վնասակար նյու- թերի պարունա- կությունը գերա- զանցել է ՍԹԿ concentration of hazardous substances exceeded MPC
		մինչև 5 անգամ up to 5 times	5 և ավել անգամ 5 and more times		մինչև 5 անգամ up to 5 times	5 և ավել անգամ 5 and more times		
Կոտայք Kotayk	8	-	-	196	54	35	-	-
Շիրակ Shirak	-	-	-	-	-	-	-	-
Սյունիք Syunik	-	-	-	16	5	2	-	-
Վայոց ձոր Vayots Dzor	-	-	-	13	1	1	-	-
Տավուշ Tavush	6	-	-	-	-	-	-	-
Հիմնական կա- ռուցվածքային ստորաբաժա- նումներ Main structural units	-	-	-	10	4	1	-	-
Ընդամենը ՀՀ Total RA	30	3	3	642	103	69	66	2

Հավելված 11
Annex 11

Բնապահպանության օրենսդրության հայտնաբերված խախտումների քանակն
ըստ բնապահպանության ուղղությունների, 2016-2020թթ.

Number of revealed environmental legislation violations
by environmental sectors, 2016-2020

միավոր
unit

	Ընդամենը Total					100 000 բնակչի հաշվով Per 100 000 population				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Ընդերքօգտագործում և ընդերքի պահպանություն Subsoil use and protection	4	8	20	21	13	0.1	0.3	0.7	0.7	0.4
Զրային ռեսուրսների օգտա- գործում և պահպանություն Water resources use and protection	19	3	35	98	93	0.6	0.1	1.2	3.3	3.1
Մթնոլորտային օդի պահպանություն Atmospheric air protection	30	55	66	54	42	1.0	1.8	2.2	1.8	1.4
Հողերի օգտագործում և պահպանություն Land use and protection	34	35	33	57	44	1.1	1.2	1.1	1.9	1.5
Վտանգավոր նյութեր, արտադրության և սպառման թափոններ Hazardous substances, produc- tion and consumption waste	31	19	3	9	17	1.0	0.6	0.1	0.3	0.6
Պետական փորձաքննու- թյան (ՇՄԱԳ) State examination (EIA)	5	10	6	10	11	0.2	0.3	0.2	0.3	0.4
Սահմանված ժամկետներում հաշվետվությունների ներկայացում/տվյալների աղավաղում Submission of reporting forms/data distortion within the set timeframe	158	101	97	268	284	5.3	3.4	3.3	9.0	9.6
Բուսական աշխարհի օգտա- գործում և պահպանություն Use and protection of flora	515	691	751	1 121	968	17.2	23.2	25.3	37.8	32.7
Կենդանական աշխարհի օգտագործում և պահպանություն Use and protection of fauna	333	126	59	225	133	11.1	4.2	2.0	7.6	4.5
Ընդամենը Total	1 129	1 048	1 070	1 863	1 605	37.7	35.2	36.0	62.9	54.2

Բնապահպանության օրենսդրության հայտնաբերված խախտումների քանակն ըստ Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների, 2016-2020թթ.

Number of revealed environmental legislation violations by subdivisions of
Environmental protection and mining inspection body, 2016-2020

միավոր
unit

	Ընդամենը Total					100 000 բնակչի հաշվով Per 100 000 population				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
ք. Երևան Yerevan city	191	59	49	164	133	17.8	5.5	4.5	15.1	12.2
Արագածոտն Aragatsotn	46	35	47	94	109	35.6	27.3	37.0	75.2	87.5
Արարատ Ararat	55	46	23	73	31	21.3	17.8	8.9	28.4	12.1
Արմավիր Armavir	37	39	27	28	25	13.9	14.7	10.2	10.6	9.5
Գեղարքունիք Gegharkunik	167	122	68	244	172	72.2	53.1	29.7	107.0	75.6
Լոռի Lori	100	150	235	263	257	44.8	68.4	108.8	122.7	120.7
Կոտայք Kotayk	57	53	13	74	57	22.5	21.0	5.2	29.5	22.7
Շիրակ Shirak	67	55	48	53	50	27.8	23.1	20.5	22.8	21.6
Սյունիք Syunik	27	26	39	75	50	19.4	18.7	28.2	54.6	36.6
Վայոց ձոր Vayots Dzor	39	25	31	29	36	77.2	50.0	62.6	59.5	74.5
Տավուշ Tavush	238	405	395	661	597	190.4	326.6	320.9	542.4	493.4
Հիմնական կառուցվածքա- յին ստորաբաժանումներ Main structural units	105	33	95	105	88	3.5	1.1	3.2	3.5	3.0
Ընդամենը ՀՀ Total RA	1 129	1 048	1 070	1 863	1 605	37.7	35.2	36.0	62.9	54.2

Վարչական տույժի համար սահմանված գումարն ըստ բնապահպանության ոլորտային մարմինների, 2016-2020թթ.

Amount inflicted for administrative penalty by environmental sectors, 2016-2020

հազ. դրամ
thsd. drams

	2016	2017	2018	2019	2020
Ընդերքօգտագործում և ընդերքի պահպանություն Subsoil use and protection	200	730	2 330	1 150	1 350
Ջրային ռեսուրսների օգտագործում և պահպանություն Water resources use and protection	2 950	600	6 250	18 350	16 210
Մթնոլորտային օդի պահպանություն Atmospheric air protection	1 750	2 800	4 350	3 850	2 750
Հողերի օգտագործում և պահպանություն Land use and protection	1 610	2 130	1 240	2 310	1 330
Վտանգավոր նյութեր, արտադրության և սպառման թափոններ Hazardous substances, production and consumption waste	1 550	940	150	530	1 170

	2016	2017	2018	2019	2020
Պետական փորձաքննության (ՇՄԱԳ) State examination (EIA)	480	760	600	850	1 100
Սահմանված ժամկետներում հաշվետվությունների ներկայացում/տվյալների աղավաղում Submission of reporting forms/data distortion within the set timeframe	9 845	5 800	6 880	16 620	15 690
Բուսական աշխարհի օգտագործում և պահպանություն Use and protection of flora	32 910	32 361	44 260	41 330	33 836
Կենդանական աշխարհի օգտագործում և պահպանություն Use and protection of fauna	5 480	4 700	3 040	3 170	2 300
Ընդամենը Total	56 775	50 821	69 100	88 160	75 736

Վարչական տույժի համար սահմանված գումարն ըստ Բնապահպանության և ընդերքի
տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների, 2016-2020թթ.

Amount inflicted for administrative penalty by subdivisions of Environmental
protection and mining inspection body, 2016-2020

ա) ընդամենը
a) total

հազ. դրամ
thsd. drams

	2016	2017	2018	2019	2020
ք. Երևան Yerevan city	4 375	2 070	2 700	9 720	6 750
Արագածոտն Aragatsotn	3 290	2 290	3 010	6 930	5 620
Արարատ Ararat	3 970	3 420	2 700	7 530	3 210
Արմավիր Armavir	2 360	2 440	2 580	1 950	1 780
Գեղարքունիք Gegharkunik	11 470	7 140	5 290	7 190	4 880
Լոռի Lori	3 460	5 890	9 340	11 130	12 830
Կոտայք Kotayk	1 130	3 350	900	3 130	2 900
Շիրակ Shirak	3 660	2 820	3 170	2 400	2 510
Սյունիք Syunik	1 110	1 210	1 830	4 100	4 830
Վայոց ձոր Vayots Dzor	2 160	2 270	1 850	580	4 320
Տավուշ Tavush	12 250	16 741	28 340	26 850	21 956
Հիմնական կառուցվածքային ստորաբաժանումներ Main structural units	7 540	1 180	7 390	6 650	4 150
Ընդամենը ՀՀ Total RA	56 775	50 821	69 100	88 160	75 736

բ) վարչական տույժի ենթարկված մեկ անձի հաշվով
b) per person incurred an administrative penalty

հազ. դրամ
thsd. drams

	2016	2017	2018	2019	2020
ք. Երևան Yerevan city	69.4	59.1	62.8	76.5	71.1
Արագածոտն Aragatsotn	73.1	67.4	64.0	97.6	70.3
Արարատ Ararat	72.2	74.3	122.7	106.1	128.4
Արմավիր Armavir	63.8	62.6	99.2	84.8	71.2
Գեղարքունիք Gegharkunik	88.2	77.6	81.4	79.9	90.4
Լոռի Lori	55.8	65.4	77.2	85.6	106.0
Կոտայք Kotayk	59.5	68.4	69.2	107.9	93.5
Շիրակ Shirak	55.5	51.3	66.0	63.2	73.8
Սյունիք Syunik	55.5	80.7	91.5	89.1	134.2
Վայոց ձոր Vayots Dzor	60.0	94.6	71.2	52.7	130.9
Տավուշ Tavush	72.9	82.5	100.1	112.8	105.1
Հիմնական կառուցվածքային ստորաբաժանումներ Main structural units	104.7	98.3	134.4	166.3	125.8
Ընդամենը ՀՀ Total RA	73.4	73.2	89.9	96.5	97.6

Վնասի հատուցման հաշվարկներն ըստ բնապահպանության ոլորտայինների, 2016-2020թթ.

Damage compensation calculations by environmental sectors, 2016-2020

ա) ընդամենը
a) total

հազ. դրամ
thsd. drams

	2016	2017	2018	2019	2020
Ջրային ռեսուրսների օգտագործում և պահպանություն Water resources use and protection	1 160.3	-	6 200.3	659 987.8	32 962.3
Սթնոլորտային օդի պահպանություն Atmospheric air protection	1 328.5	935.9	500 621.0	414 407.2	25 227.5
Հողերի օգտագործում և պահպանություն Land use and protection	2 835.1	1 422.0	28 785.4	109 929.3	40 554.2
Վտանգավոր նյութեր, արտադրության և սպառման թափոններ Hazardous substances, production and consumption waste	-	60.0	-	-	-
Բուսական աշխարհի օգտագործում և պահպանություն Use and protection of flora	113 752.3	3 394 446.4	1 071 368.1	1 451 276.4	814 714.5
Կենդանական աշխարհի օգտագործում և պահպանություն Use and protection of fauna	5 177.0	9 807.0	11 924.5	19 176.4	641 856.3
Ընդամենը Total	124 253.2	3 406 671.3	1 618 899.3	2 654 777.1	1 555 314.8

բ) մեկ հաշվարկի հաշվով
b) per calculation

հազ. դրամ
thsd. drams

	2016	2017	2018	2019	2020
Ջրային ռեսուրսների օգտագործում և պահպանություն Water resources use and protection	386.8	-	1 240.1	43 999.2	2 354.5
Մթնոլորտային օդի պահպանություն Atmospheric air protection	442.8	468.0	18 541.5	23 022.6	2 102.3
Հողերի օգտագործում և պահպանություն Land use and protection	283.5	94.8	1 199.4	2 556.5	1 763.2
Վտանգավոր նյութեր, արտադրության և սպառման թափոններ Hazardous substances, production and consumption waste	-	60.0	-	-	-
Բուսական աշխարհի օգտագործում և պահպանություն Use and protection of flora	239.0	4 740.8	1 483.9	1 299.3	860.3
Կենդանական աշխարհի օգտագործում և պահպանություն Use and protection of fauna	112.5	228.1	253.7	109.0	7 551.3
Ընդամենը Total	231.0	4 384.4	1 962.3	1 939.2	1 438.8

Վնասի հատուցման գումարն ըստ Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների, 2016-2020թթ.

Amount of damage compensation by subdivisions of Environmental protection and mining inspection body, 2016-2020

ա) ընդամենը
a) total

հազ. դրամ
thsd. drams

	2016	2017	2018	2019	2020
ք. Երևան Yerevan city	2 016.3	1 672.7	1 987.8	25 574.6	20 883.1
Արագածոտն Aragatsotn	2 073.8	377.0	230.0	207.1	23 747.0
Արարատ Ararat	1 056.5	1 381.5	76.5	4 853.0	33 721.8
Արմավիր Armavir	82.0	480.1	2 544.0	337.3	3.0
Գեղարքունիք Gegharkunik	2 358.6	3 700.3	3 317.8	35 596.4	133 997.1
Լոռի Lori	21 280.3	126 980.5	195 810.0	438 512.9	391 793.3
Կոտայք Kotayk	1 103.5	1 927.6	803.0	23 988.0	301 627.1
Շիրակ Shirak	1 714.0	348.8	643.6	4 559.9	1 889.2
Սյունիք Syunik	3 696.9	16 109.8	17 093.4	55 116.1	8 971.2
Վայոց ձոր Vayots Dzor	4 409.2	1 963.7	4 604.5	1 714.6	12 870.3
Տավուշ Tavush	52 039.2	172 891.5	302 180.0	740 509.4	362 402.5

Շրջակա միջավայրը և բնական պաշարները ՀՀ-ում 2020թ.
Environment and natural resources in RA for 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Հիմնական կառուցվածքային ստորաբաժանումներ Main structural units	32 422.9	3 078 837.8	1 089 608.7	1 323 807.8	263 409.2
Ընդամենը ՀՀ Total RA	124 253.2	3 406 671.3	1 618 899.3	2 654 777.1	1 555 314.8

բ) մեկ հաշվարկի հաշվով
b) per calculation

հազ. դրամ
thsd. drams

	2016	2017	2018	2019	2020
ք. Երևան Yerevan city	80.7	185.9	198.8	655.8	474.6
Արագածոտն Aragatsotn	129.6	37.7	57.5	34.5	1 583.1
Արարատ Ararat	34.1	47.6	38.3	323.5	6 744.4
Արմավիր Armavir	27.3	53.3	363.4	42.2	3.0
Գեղարքունիք Gegharkunik	50.2	88.1	67.7	195.6	1 126.0
Լոռի Lori	332.5	1 067.1	915.0	1 782.6	1 612.3
Կոտայք Kotayk	110.4	66.5	73.0	557.9	8 871.4
Շիրակ Shirak	114.3	29.1	46.0	198.3	111.1
Սյունիք Syunik	246.5	537.0	488.4	1 172.7	448.6
Վայոց ձոր Vayots Dzor	157.5	81.8	209.3	59.1	1 608.8
Տավուշ Tavush	257.6	455.0	767.0	1 137.5	650.6
Հիմնական կառուցվածքային ստորաբաժանումներ Main structural units	395.4	36 652.8	17 295.4	16 547.6	14 633.8
Ընդամենը ՀՀ Total RA	231.0	4 384.4	1 962.3	1 939.2	1 438.8

Վարչական տույժի ենթարկվածների թվաքանակն ըստ Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների, 2016-2020թթ.

Number of persons incurred an administrative penalty by subdivisions of Environmental protection and mining inspection body, 2016-2020

մարդ
person

	2016	2017	2018	2019	2020
ք. Երևան Yerevan city	63	35	43	127	95
Արագածոտն Aragatsotn	45	34	47	71	80
Արարատ Ararat	55	46	22	71	25
Արմավիր Armavir	37	39	26	23	25

	2016	2017	2018	2019	2020
Գեղարքունիք Gegharkunik	130	92	65	90	54
Լոռի Lori	62	90	121	130	121
Վոտայք Kotayk	19	49	13	29	31
Շիրակ Shirak	66	55	48	38	34
Սյունիք Syunik	20	15	20	46	36
Վայոց ձոր Vayots Dzor	36	24	26	11	33
Տավուշ Tavush	168	203	283	238	209
Հիմնական կառուցվածքային ստորաբաժանումներ Main structural units	72	12	55	40	33
Ընդամենը ՀՀ Total RA	773	694	769	914	776

Վնասի հատուցման հաշվարկների քանակը, 2016-2020թթ.

Number of damage compensation calculations, 2016-2020

**ա) ըստ բնապահպանության ուղղությունների
a) by environmental sectors**

*միավոր
unit*

	2016	2017	2018	2019	2020
Ջրային ռեսուրսների օգտագործում և պահպանություն Water resources use and protection	3	-	5	15	14
Մթնոլորտային օդի պահպանություն Atmospheric air protection	3	2	27	18	12
Հողերի օգտագործում և պահպանություն Land use and protection	10	15	24	43	23
Վտանգավոր նյութեր, արտադրության և սպառման թափոններ Hazardous substances, production and consumption waste	-	1	-	-	-
Բուսական աշխարհի օգտագործում և պահպանություն Use and protection of flora	476	716	722	1 117	947
Վեղանական աշխարհի օգտագործում և պահպանություն Use and protection of fauna	46	43	47	176	85
Ընդամենը Total	538	777	825	1 369	1 081

**բ) ըստ Բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի ստորաբաժանումների
b) by subdivisions of Environmental protection and mining inspection body**

*մարդ
person*

	2016	2017	2018	2019	2020
ք. Երևան Yerevan city	25	9	10	39	44
Արագածոտն Aragatsotn	16	10	4	6	15
Արարատ Ararat	31	29	2	15	5

	2016	2017	2018	2019	2020
Արմավիր Armavir	3	9	7	8	1
Գեղարքունիք Gegharkunik	47	42	49	182	119
Լոռի Lori	64	119	214	246	243
Կոտայք Kotayk	10	29	11	43	34
Շիրակ Shirak	15	12	14	23	17
Սյունիք Syunik	15	30	35	47	20
Վայոց ձոր Vayots Dzor	28	24	22	29	8
Տավուշ Tavush	202	380	394	651	557
Հիմնական կառուցվածքային ստորաբաժանումներ Main structural units	82	84	63	80	18
Ընդամենը ՀՀ Total RA	538	777	825	1 369	1 081

**Մթնոլորտային օդի, ջրի և հողի փորձանմուշների էկոլոգիական փորձագնություն
արդյունքներն ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի, 2016-2020թթ.**

**Results of atmospheric air, water and soil samples for environmental analysis
by RA marzes and Yerevan city, 2016-2020**

**ա) մթնոլորտային օդի
a) of atmospheric air**

*միավոր
unit*

	Փորձանմուշների քանակը Number of samples					ՄԹԱ չափաքանակները գերազանցվել է MPC exceeded									
						մինչև 5 անգամ up to 5 times					5 և ավել անգամ 5 and more times				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
ք. Երևան Yerevan city	-	57	26	22	12	-	-	-	-	3	-	-	-	-	3
Արագածոտն Aragatsotn	-	-	3	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Արարատ Ararat	-	24	-	6	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Արմավիր Armavir	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Գեղարքունիք Gegharkunik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Լոռի Lori	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Կոտայք Kotayk	-	18	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Շիրակ Shirak	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
Սյունիք Syunik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

	Փորձանմուշների քանակը Number of samples					ՄԹԱ չափաքանակները գերազանցվել է MPC exceeded									
						մինչև 5 անգամ up to 5 times					5 և ավել անգամ 5 and more times				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Վայոց ձոր Vayots Dzor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Տավուշ Tavush	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հիմնական կառուցված- քային ստորա- բաժանումներ Main structural units	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ Total RA	-	99	29	58	30	-	7	1	-	3	-	-	-	3	3

բ) ջրի
b) of water

միավոր
unit

	Փորձանմուշների քանակը Number of samples					ԹՄԱ չափաքանակները գերազանցվել է MPC exceeded									
						մինչև 5 անգամ up to 5 times					5 և ավել անգամ 5 and more times				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
ք. Երևան Yerevan city	122	300	400	114	26	9	33	39	-	6	2	30	10	-	8
Արագածոտն Aragatsotn	-	-	-	173	233	-	-	-	10	15	-	-	-	7	6
Արարատ Ararat	184	433	80	233	71	15	26	2	3	7	18	39	-	6	3
Արմավիր Armavir	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Գեղարքունիք Gegharkunik	116	40	-	85	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Լոռի Lori	180	60	368	418	77	20	4	19	-	11	16	2	14	-	13
Կոտայք Kotayk	40	22	19	52	196	1	-	2	-	54	-	-	-	-	35
Շիրակ Shirak	746	154	-	108	-	73	12	-	14	-	-	-	-	9	-
Սյունիք Syunik	637	416	248	441	16	-	3	33	20	5	6	25	29	24	2
Վայոց ձոր Vayots Dzor	40	-	35	21	13	5	-	3	-	1	2	-	1	-	1
Տավուշ Tavush	23	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հիմնական կառուցված- քային ստորա- բաժանումներ Main structural units	-	-	-	-	10	-	-	-	-	4	-	-	-	-	1
Ընդամենը ՀՀ Total RA	2 088	1 448	1 150	1 645	642	126	78	98	47	103	44	96	54	46	69

զ) հողի
 c) of soil

միավոր
 unit

	Փորձանմուշների քանակը Number of samples					Վնասակար նյութերի պարունակությունը գերազանցել է ՄԹԿ Concentration of hazardous substances exceeded MPC				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
ք. Երևան Yerevan city	9	36	31	96	63	1	1	-	12	2
Արագածոտն Aragatsotn	-	-	-	9	-	-	-	-	6	-
Արարատ Ararat	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Արմավիր Armavir	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Գեղարքունիք Gegharkunik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Լոռի Lori	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Կոտայք Kotayk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Շիրակ Shirak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Սյունիք Syunik	-	-	-	5	-	-	-	-	1	-
Վայոց ձոր Vayots Dzor	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Տավուշ Tavush	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հիմնական կառուցված- քային ստորա- բաժանումներ Main structural units	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ Total RA	9	36	31	118	66	1	1	-	19	2